

ACCIDO.

Dupliciter aliquid potest accidere alicui præter rationem ejus, et quomodo. i, 557, n. 14.

ACOLYTHUS.

Acolythus deserviens altari in peccato mortali non peccat mortaliter. vii, 762, n. 11.

ACTIO.

Actio divina non solum ut executiva ad extra, sed etiam prout manet ad intra, attingit et respicit creaturas. iii, 268, n. 9. Actio est actualitas ultima virtutis, sicut esse est actualitas ultima essentiae. iv, 693, n. 3.

Actiones ad intra dantur in nobis, et in Deo. iv, 76, n. 19.

Actiones significatæ per modum actionis in divinis non possunt prædicari in abstracto, sed in concreto de relationibus divinis. Unde ista propositio est falsa: Paternitas generat; non autem ista: Pater generat. iv, 290, n. 5.

Actio sumit speciem ab actu, qui est principium agendi. v, 45, n. 2.

Actio ut talis specificatur formaliter a suo principio, et quomodo. v, 47, n. 6; 648, n. 28.

Actio est productio per modum causalitatis, non per modum mutationis. v, 50, n. 13.

Actio respicit terminum non ut formam specificativam, sed ut effectum. v, 50, n. 13.

Terminus, ut specificat actionem non se habet præcise ut terminus, sed ut movens, vide terminus. v, n. 51 14.

Actio quando est distincta a fine, subordinationem ad finem petit: quando vero est ipse finis, effectus solus subordinatur fini, non actio ipsa. v, 42, n. 31 et 32.

Actio, et potentia activa quomodo specificantur ab objecto terminativo, vide objectum.

Quomodo intelligitur, quod actio specificatur a termino ad quem, et non a termino a quo? v, 58, n. 26.

Actio quæ finem proximum habet, debet

etiam habere finem ultimum. v, 108, n. 1.

In omni actione datur circumstantia quis, et circumstantia finis ultimi. v, 109, n. 2.

Actio ut ordinatur in ultimum finem contenta est relatione virtuali, non enim requiritur actualis relatio, nec sufficit habitualis, nec interpretativa. v, 123, n. 32.

Actio illa est beatitudo formaliter, quæ est formaliter assecutio ultimi finis. v, 495, n. 1.

Actiones elicite a voluntate non sunt fines. v, 31, n. 12.

Actiones aliarum potentiarum extra voluntatem imperatæ ab ipsa, possunt esse fines. v, 31, n. 12.

Actio facta ex urgenti necessitate, ad quem sequitur pollutio, vel abortus, non est imputabilis ad culpam. v, 151, n. 25.

Actio circa finem dupliciter consideratur. v, 468, n. 2.

Actio transiens non consummatur in agente, sed in passo, bene tamen immanens. v, 172, n. 8.

Actio transiens non quæritur propter se, sed propter terminum, bene tamen immanens. v, 174, n. 12.

De ratione actionis immanentis, ut talis, non est producere terminum. v, 174, n. 12.

Actiones Dei, vide Deus.

Actiones humanæ, vide actus humani, actus moralis et moralitas.

Actiones humanæ dupliciter accipiuntur. v, 18, n. 36.

Quæ actiones proprie dicantur humanæ. v, 18, n. 35.

Quomodo sint actiones humanæ ridere, flere, admirari, etc. v, 18, n. 36.

Quomodo prima intentio voluntatis sit actio humana. v, 19, n. 37.

Non sunt actiones humanæ fricare barbam, movere pedem, etc. v, 25, n. 46.

Actiones primo primæ, vide motus primo primi.

Actiones secundo primæ, vide actus secundo primi.

Actiones amentium, ebriorum, et puerorum quomodo sint humanæ. v, 25, n. 47.

Actiones humanæ proprie tales sunt liberæ, et voluntariæ. v, 29, n. 7.

Actiones humanæ sunt propter finem. v, 29, n. 8.

Actiones humanæ sunt propter ultimum finem explicate, vel implicite volitum, ultimum quidem saltem respectu operis. v, 115, n. 16.

Actio humana, si est finis, voluntaria debet esse. v, 36, n. 20.

In actione humana quadruplex bonitas potest considerari. v, 74, n. 61.

Actiones deliberatæ dupliciter accipiuntur. v, 19, n. 37.

Actiones ex metu factæ, vide timor.

Actiones virtuosæ peccatoris, et gentilis, vide peccator et gentilis.

Actiones necessariæ, et non humanæ habent finem ultimum simpliciter, scilicet Deum. v, 115, n. 16.

Actiones brutorum, puerorum, et amentium voluntariæ sunt, imperfecte tamen. v, 376, n. 30, vide actus necessarius.

Actiones beatificæ quomodo humanæ, necessariæ, et eminenter liberæ sint. v, 49, n. 37.

In actionibus beatificis procedit voluntas non imperfecte, sed ut superans omnem indifferentiam cum advertentia plenissima. v, 49, n. 37.

Actio non est necessarium, quod semper entitatem producat, sed sufficit, quod novum modum. vi, 336, n. 6.

Actiones aliorum sunt causa delectationis, et quomodo. vi, 213, n. 5, vide admiratio, motus, benefacere, memoria, tristitia, spes, similitudo.

In actione meritoria aliud est principium valoris in ipso actu, aliud principium obligationis de justitia in ipso retribuente. vi, 899, n. 3.

Ut actio nostra meritum, inducat apud Deum, requirit pactum, et ordinationem divinam. vi, 902, n. 16.

Ut actio nostra sit meritoria requiritur influxus charitatis, et qualis. vi, 913, n. 7.

Actio eadem est, qua gratia infunditur, et qua peccatum tollitur. vi, 863, n. 1.

Aliquæ actiones habent specialem conformitatem, vel deformitatem ad rationem comparative ad aliquam circumstantiam objecti, quam non habent aliæ, et hoc ex aliqua lege. vii, 639, n. 61.

In genere mali regulariter reperiuntur plures actiones, quæ habent deformitatem in ordine ad circumstantiam objecti ratione alicujus legis prohibentis. vii, 640, n. 62.

Quando actio ex se habet conformitatem, vel deformitatem ad aliquam circumstantiam objecti, non est necesse quod talis circumstantia sit directè volita, et quasi in actu signato ut accipiat moralitatem ab illa. vii, 640, n. 62.

Secus quando talem ordinationem ex se non habet. vii, 640, n. 62.

Eadem ratio est de actione bona et mala quantum ad hoc quod participet bonitatem, vel malitiam ex circumstantia objecti. vii, 642, n. 70.

Omnis actio exigit terminum, non tamen de novo productum. viii, n. 147.

Actio est propria suppositi, juxta omnium philosophorum scholam, ut dicitur in Concilio Florentino. viii, n. 481.

Actio attingens Deum, ut objectum præcise non est infinita, bene tamen actio procedens a Deo personaliter. viii, n. 159.

Actiones Christi, quære in verbo Christus.

ACTUALIS.

Actualis relatio in finem, vide finis et relatio.

ACTUALITAS.

Actualitas ultima repugnat potentialitati ad ulteriorem actum. iv, 695, n. 6; 697, n. 8. Actualitas est multiplex. iv, 698, n. 10, vide quo et quod: vide etiam actio.

ACTUS.

Actus purus est ille qui caret omni potentialitate, et sic nulla perfectio potest ei deesse, si enim aliqua desit erit in potentia ad illam, et sic non erit actus purus. i, 620, n. 9.

De ratione actus puri est inclusio omnis perfectionis, quia ex essentiali ratione sua ad nullam est in potentia, vide lumen gloriæ, intellectio seu intelligere, visio beatifica. i, 620, n. 9.

Actus intra Deum non distinguitur realiter a Deo. iii, 218, n. 7.

Actus virtualis a Deo excludendus, sicut et conceptus, et potentialitas. iii, 228, n. 18.

Actuum notionalium duplex consideratio, entitativa et relativa. iii, 234, n. 30.

Ad actus notionales datur in Deo potentia, et principium notionale. iii, 228, n. 18.

Circa actum Dei liberum sententiæ, et difficultates enodantur, et elucidantur, vide volitio, voluntas. iii, 4; 241, n. 9.

Actu in libero cur attingentia objecti contingens est, et variari potest. iii, 284, n. 18.

Actus suspensio in Deo quam imperfectionem habeat. iii, 287, n. 21.

Actus idemmet invariatus quomodo possit idem velle, et non velle in Deo. iii, 340, n. 40.

Actus determinatio est in potestate voluntatis. III, 503, n. 1.
 Actus omnes Dei ab ejus amore pendent. III, 294, n. 34.
 Actus naturales sunt effectus prædestinationis. III, 785, n. 15 et 16.
 Forma constitutiva essentiae est actus primus. IV, 695, n. 7.
 Actualitas ultima est actus secundus. IV, 697, n. 8.
 Actus immanentes non sunt productivi suorum objectorum, sed bene effectuum quos intra se producunt. IV, 146, n. 10.
 Actus moralis, vide deliberatum, libertas et regula.
 Actus meritorius, vide mereor.
 Actus intellectus non dicuntur artificiose dispositi per aliquid eis superadditum, sed quia attingunt objecta artificiose disposita. V, 6, n. 15.
 Actus potentiae cognoscitivæ specificantur ab objecto terminativo, ut terminativo, et motivo simul. V, 55, n. 20.
 In actu intellectus consistit beatitudo formaliter. V, 201, n. 17.
 Actus intellectus est omnium perfectissimus. V, 223, n. 59.
 Actus intellectus essentialiter differunt penes verum, et falsum fundamentaliter sumptum, non formaliter. VI, 14, n. 35.
 Actus humanus, vide actiones humanæ, actus moralis et moralitas.
 Actus humani, et morales specificantur a fine, et quomodo. V, 45, n. 1.
 Actus idem numero ad unum solum finem proximum ordinatur, et ad plures etiam remotos potest ordinari. V, 46, n. 31; 763, n. 17.
 Non omnes actus humani immediate specificantur a fine. V, 58, n. 27.
 Actus unus numero unicum finem respicit proximum, licet plures remotos habeat. V, 69, n. 52.
 Actus proeedens a subjecto, et non ab habitu, licet in illo existat habitus, non habet rationem meriti. V, 114, n. 14.
 Actus refertur in ultimum finem tamquam in rem volitam duplici modo. V, 119, n. 25.
 In actibus humanis quomodo id quod ex parte voluntatis se tenet sit illis formale. V, 631, n. 40.
 Actus humani in commoditatem naturæ facti, ut spuere, levare festucam, etc. non sunt indifferentes in individuo, et quare. V, 823, n. 44, vide actus indifferens.
 Actus virtuosus quid ut talis habere debeat. V, 779, n. 59.
 Actus voluntatis quo sensu sit amabilior actu intellectus. V, 242, n. 42.
 Actus voluntatis non est beatitudo formaliter. V, 210, n. 34.

Actus prosecutivus voluntatis non tendit in malum sub ratione mali, sed sub ratione boni, quæ est ratio ejus formalis. V, 460, n. 3.
 Tam actus interior, quam exterior, inveniuntur etiam intra voluntatem. V, 60, n. 29.
 Quid sit actus exterior. V, 780, n. 62.
 Actus interior appellatur voluntas. V, 886, n. 25.
 Actus exterior habet pro circumstantia finem, qui est objectum intentionis. V, 60, n. 31; 63, n. 36.
 Actus exterior est imperatus. V, 60, n. 29; 60, n. 31; 780, n. 62.
 Actus exterior, et imperatus mediate specificatur a fine ultimo. V, 60, n. 32; 780, n. 63.
 Actus exterior directe specificatur a medio, et quomodo. V, 63, n. 38.
 Actus exterior, et imperatus quomodo objectum proprium, et quomodo finem respiciat. V, 66, n. 44.
 Actus externus in quo sensu habeat malitiam, vel bonitatem, priusquam internus. V, 649, n. 29.
 Actus externi objectum est res ipsa externa. V, 649, n. 29.
 Actus exteriorum membrorum quomodo habeant moralitatem, et libertatem. V, 664, n. 29, vide membra exteriora et moralitas.
 Actus interioris bonitas a solo objecto dependet, cum quo compatiuntur etiam circumstantiæ. VI, 15, n. 2.
 Actus externus sensibilis non addit novam malitiam supra malitiam interioris. VI, 80, n. 5.
 Actus exterior (id est, imperatus, licet interne elicitus a voluntate) quomodo addat malitiam supra interiorem, et idem est de bonitate morali, merito, et præmio. VI, 81, n. 9.
 Actus interior, seu intentio bona ex prava electione vitiatur, si in illam influat. VI, 26, n. 2.
 Actus exterior, et interior voluntarius capaces sunt bonitatis, et malitiæ formaliter, et actualiter, licet non æque intrinsece in omnibus. VI, 57, n. 6.
 Actus interior quomodo intrinsece communicet suam bonitatem moralem actui exteriori, et imperato, vel iste interiori. VI, 63, n. 20.
 Actus exterior si finis sit, et objectum actus interioris comparatur ad actum interiorem ut objectum specificans, et ut effectus causatus in executione ab ipso, in quo casu actus exterior non habet finem alium pro circumstantia. VI, 66, n. 25.
 Actus externi licet per se primo sint prohibiti a Deo, ut furari, occidere, etc. non tamen prius formaliter habent malitiam, quam actus interiores, sed tantum primo objective. VI, 70, n. 36.
 Actus potentiae sensitivæ externæ, sicut voluntarii, et liberi sunt tantum extrinsece, et denominative, sic etiam tantum extrinsece sunt boni, aut mali moraliter, et sic possunt mutari de bonis in malos, ipsis entitative manentibus. VI, 73, n. 42, vide membra exteriora.
 Actus externi, id est, exterius executi, declarandi sunt necessario in confessione (in omni sententia) propter quatuor rationes. VI, 101, n. 63.
 Actus exterior quando, et quomodo addat malitiam, et bonitatem ex eventu secuto. VI, 89, n. 28.
 Ab actu imperante motio realis derivatur in imperatum, non tamen sufficiens constituere actum imperatum bonum, vel malum moraliter. VI, 22, 86, n. 22, vide sympathia.
 Actus elicitus interior non potest esse idem numero quando liber, et quando non liber, bene tamen actus exterior. V, 837, n. 55.
 Actus elicitus a voluntate non sunt violenti, sed voluntarii. V, 411, n. 18.
 Actus aliarum potentiarum imperati a voluntate violentari possunt. V, 412, n. 19.
 Actus elicitus voluntatis necessitarii possunt a Deo, non tamen violentari, et quæ sit differentia. V, 412, n. 20.
 Ad actus imperati violentiam non requiritur, quod vis illa sit contra propriam inclinationem particularis potentiae, ut talis, sed contra illam, ut nata est obedire voluntati. V, 426, n. 57.
 Actum elicere, et ad actum deliberate se movere quomodo differant. V, 526, n. 40.
 Actus potentiae vegetativæ, vide vegetativus.
 Actus, qui sunt iidem secundum speciem naturæ, possunt esse diversi secundum speciem moris, et etiam e contra. V, 46, n. 3; 374, n. 26.
 Actus habens duplicem speciem disparatam, una illarum debet esse accidentaliter, seu circumstans. V, 68, n. 48.
 Actus iste: Volo studiose vivere, quam specificam rationem habeat, et a quo habitu eliciatur. V, 651, n. 38.
 Actus bene potest ferri in negationem aliquam. V, 625, n. 24.
 Actus moralis libertatem exposcit non solum ex parte potentia, sed etiam ex parte sui, præsuppositive tamen requirit illam, et materialiter. V, 620, n. 10.
 Actus morales sive boni, sive mali non consistunt in denominatione extrinseca, sed

in ordine reali ad objectum. V, 625, n. 22, vide moralitas.
 Actuum moralium, quæ sit ratio communis generica. V, 629, n. 33; 641, n. 9.
 Actus moralis quid habeat in genere naturæ, et quæ in genere morali. V, 640, n. 2.
 Actus moralis primam, et specificam rationem sumit ex objecto. V, 646, n. 21.
 Actus moralis eadem relatione respicit objectum essentialiter, et circumstantias morales accidentaliter. V, 659, n. 15.
 Actus moralis immanens respectum realem dicit non solum ad objectum, sed ad circumstantias moralitatis. V, 603, n. 26.
 Actus moralis quando habeat duplicem speciem disparatam, ex objecto scilicet, et fine. V, 667, n. 37.
 Actus omnis moralis aliquas debet habere circumstantias. V, 678, n. 12.
 Actus moralis relatio constitutiva transcendentalis est, non secundum esse. V, 689, n. 28.
 Actus moralis dependet a iudicio, ab advertentia, a lege, a potentia indifferenti, ut ab extrinsecis, non in denominando, sed specificando, vel afficiendo. V, 690, n. 40.
 Actus moralis non potest habere duplicem speciem bonitatis, aut malitiæ ex duplici objecto formali adæquato, bene tamen inadæquato. V, 761, n. 11, vide finis.
 Actus moralis potest habere duas bonitates, vel malitias ex subordinatis principiis desumptas, ut ex objecto, et ex fine operantis, vel circumstantiis. V, 766, n. 26.
 Actus moralis quando habent speciem tantum accidentalem a circumstantia. V, 840, n. 13.
 In actu morali quantitas materiæ, et duratio temporis solum sunt circumstantiæ aggravativæ. V, 840, n. 14.
 Actus omnes morales adducuntur in iudicium Dei, ut præmiantur, vel puniantur, et sic debent esse boni, vel mali, non indifferenter. V, 813, n. 16 et 17, vide actus indifferens, opus, opera.
 In actu morali ly naturale, et morale, non sunt diversæ entitates, nec diversi respectus entitative, sed diversæ terminationes. VI, 11, n. 28.
 Actus morales a lege regulantur, non a natura rationali, ut natura est. VI, 56, n. 3.
 Actus moralis solus est capax bonitatis moralis formalis prout distinctæ a bonitate fundamentali, et potentiali objecti. VI, 56, n. 3.
 Actuum moralium multiplicatio, vide multiplicatio.
 Actuum moralium discontinuatio physica, vide interruptio.
 Species in esse moris principalior est in actu, quam est in esse naturæ. V, 75, n. 62.

- Actus moralis bonus, et malus in genere morali opponuntur contrarie contrarietate rigorosa, et positiva. v, 702, n. 35, vide virtus et vitium.
- Actus moralis sive internus, sive externus non potest simul esse bonus, et malus moraliter, sed talis erit malus omnino, si ex aliqua parte sit malus. v, 739, n. 1.
- Actus bonus moralis non vitiatur ex fine, vel circumstantia mala, si talis finis, vel circumstantia non dicant influentiam in actum illum, sed concomitanter tantum se habeant. v, 753, n. 38.
- Actus moralis, non habet duplicem malitiam specie distinctam, sed unam. v, 748, n. 23.
- Actus moralis bonus in quo sensu ferri debeat in bonitatem propter ipsam. vi, 77, n. 53.
- Actus boni moralis objectum dicitur conforme rationi, ut formatae per synderesim, prudentiam, praecepta divina, etc. non autem rationi, ut mere proponenti, seu applicanti. vi, 22, n. 25.
- Actus bonus moralis conformitatem debet dicere ad legem aeternam Dei, et quomodo. vi, 22, n. 26.
- Actus bonus moralis debet conformari voluntati divinae. vi, 23, n. 27, vide conformitas.
- Actus bonus moralis non solum habet meritum ex virtute superiori imperante, sed ex inferiori elicente ipsum. v, 771, n. 36.
- Actus bonus moralis primariam, et specificam bonitatem sumit ex objecto: ex fine autem operantis circumstantiam, licet principalem inter circumstantias. v, 772, n. 39, vide bonitas moralis, finis operantis.
- Actus bonus moralis quomodo constituatur talis a ratione. vi, 20, n. 17.
- In eodem actu etiam a voluntate elicito si plures malitiae essentialiter diversae concurrant, una tantum, debet esse illi essentialis. v, 72, n. 58; 839, n. 11.
- Quomodo in eodem actu advenitur plures malitiae ex aequo ex parte objecti. v, 72, n. 58.
- Quae differentia sit inter intellectum, et voluntatem, et voluntas circa tales malitias. v, 73, n. 59.
- Actus peccaminosus non habet moralem bonitatem formaliter, bene tamen radicaliter. v, 640, n. 4.
- Actus malus moralis, ut distinctus a bono in positivo consistit, privatio autem rectitudinis ingreditur in ipso formaliter tantum consecutive. vi, 2, n. 6, vide dissonantia et privatio rectitudinis.
- Actus omnis malus moralis habet privationem debitae sibi rectitudinis. v, 725, n. 1.
- Actus malus moralis nihil retinet de bonitate opposita. v, 738, n. 35.
- Actus malus moralis ex objecto non fit bonus ex circumstantia, bene tamen e contra, et tunc circumstantia transit in conditionem objecti. v, 776, n. 49.
- Actus malus moralis duplici malitia mortali secundum utramque debet confiteri in sacramento poenitentiae. v, 879, n. 6.
- Actus neuter inter actum qui est circa finem, et qui est circa media, qui nec sit circa finem, nec circa media, non datur. v, 468, n. 2.
- In actibus de se indifferentibus finis non est circumstantia, sed conditio objecti. v, 68, n. 48.
- Actus indifferens quomodo ex objecto sumat moralitatem. v, 646, n. 23.
- Actus indifferens datur secundum speciem moralem. v, 791, n. 1, vide indifferentia.
- Actus indifferens dictamen, consilium, seu iudicium solum permissive se habet, non praeceptive, aut prohibitive. v, 793, n. 10.
- Actus indifferens non solum est talis ex objecto suo in genere, sed in specie atoma. v, 802, n. 35.
- Actus indifferens naturaliter, et moraliter in quo differant. v, 804, n. 41.
- Actus indifferens objectum secundum se consideratum non subicitur legi praecipienti, aut prohibenti, sed permittenti. v, 804, n. 42.
- Actus indifferens in individuo quomodo ponatur a Scoto. v, 809, n. 3.
- Actus indifferens, si daretur in individuo, non adduceretur in iudicium Dei, quod repugnat sacrae Scripturae oppositum docenti de omni opere deliberato. v, 813, n. 46 et 17., vide opera opus.
- Actus indifferens in individuo non datur, et quale. v, 812, n. 13.
- Actum indifferentem in individuo elicere non poterit quis etiamsi velit in elicendis actibus uti opinione Scoti. v, 821, n. 39.
- Actus indifferens omissio, ex advertentia procedens, bona est, vel mala determinate, non indifferens. v, 831, n. 70.
- Actus primus voluntatis non est propter finem ab ipso homine praestitutum, sed a Deo creatore, est tamen ille actus liber quoad exercitium. v, 15, n. 28.
- Actus primi intellectus, et voluntatis quomodo elicantur, et quomodo Deus concurrat ad illos. v, 23, n. 43.
- Actus primo primi, vide motus primo primi.
- Actus secundo primi quomodo humani,

- et liberi sint, sufficientesque ad culpam. v, 19, n. 37; 25, n. 47.
- Actus primus voluntatis, qui est primus totius vitae, requirit instinctum Dei: actus vero primi novorum negotiorum aliquando solum, et quare. v, 529, n. 45.
- Ad actus novorum negotiorum, qui non sunt ex instinctu Dei, quae sit causa efficiens applicans. v, 532, n. 50.
- Actus liber, vide libertas, liberum, necessarium.
- Actus deliberatus requirit, quod agens se moveat ex aliquo actu praesupposito. v, 15, n. 28.
- Actus necessarius incapax est moralitatis. v, 620, n. 9; 624 n. 26, vide actiones necessariae.
- Actus plures solo numero distincti non possunt esse simul in eodem subjecto. v, 319, n. 41.
- Actus peccati venialis, vide finis ultimus et peccatum veniale.
- Actus otiosi ex objecto proprio nequeunt ordinari in Deum. v, 423, n. 30.
- Actus charitatis, vide charitas.
- Actus beatifici, vide actiones beatificae.
- Actus purus, vide Deus et forma.
- Actus demonstrationis, vide demonstratio.
- Actus non est causa habitus, sed causalitas, qua potentia habitum producit. vi, 290, n. 37.
- Actus excedens habitum in intensione a majori conatu potentiae procedit, et iste conatus unde oriatur. Vide habitus. vi, 291; 307, n. 36; 313, n. 50.
- Actus duo oppositi nequeunt esse simul; bene tamen habitus, et actus oppositus aliquando. vi, 363, n. 6; 363, n. 7, vide habitus.
- Actus non sunt causa conservans respectu habituum, et quare. vi, 367, n. 21.
- Actus artis, vide ars et artificialis.
- Actus idem non potest esse simul bonus, et malus moraliter, ita quod sit bonus ex objecto, et malus ex circumstantia. vi, 396, n. 29.
- Et fortasse, neque etiam metaphysice est possibilis. vi, 776, n. 3; 776, n. 4.
- Actus ut sit supernaturalis quoad substantiam non est contentus objecto supernaturali materialiter considerato, sed formaliter, id est, ex motivo, et ratione supernaturali considerato. vi, 767, n. 23.
- Actus non opponitur privationi habituali peccati et immediate, sed dispositive, et mediate. vi, 897, n. 13.
- Actus ordinis naturalis, neque dispositiones proximae sunt, neque remotae ad justificationem. vi, 883, n. 2.
- Actus infidelium, vel peccatorum non vitiatur ex primo peccato. vi, 918, n. 22.
- Actus externi potentiarum externarum solum intrinsece sunt liberi, et morales, ex imperio scilicet voluntatis, quod ipsis extrinsecum est. vi, 381, n. 27.
- Actus beatitudinis, vide beatitudo.
- Actus contritionis, vide contritio.
- Actus dilectionis, vide dilectio.
- Actus credendi, vide credere, fides.
- Actus prophetiae, vide prophetia.
- Actus virtutum infusarum, vide virtus infusa.
- Actus infusi possunt esse remissiores ipso habitu, et diminui, ipso habitu non diminuto, quia non dependent a solo habitu, sed a conatu potentiae, et auxilio Dei. vi, 369, n. 29.
- Actus indeliberatus potest esse effectus gratiae operantis. vi, 805, n. 10; 808, n. 17, vide gratia actualis operans, motio, motus.
- Actus visionis et scientiae repugnant in eodem subjecto cum actu fidei. vii, 27, n. 7, vide fides.
- Actus charitatis sunt ejusdem speciei formaliter, materialiter autem specie distinguuntur. vii, 424, n. 14.
- Duo actus solum numero distincti non possunt esse simul in eodem subjecto, si tamen specie saltem incompleta distinguuntur. vii, 424, n. 14; 425, n. 15.
- Actus intentionis non versatur circa finem simpliciter, sed etiam virtualiter circa media. vii, 340, n. 5.
- Actus sperandi alteri beatitudinem potest esse in peccatore proveniens a pia affectione. vii, 344, n. 17.
- Actus doni timoris, vide donum timoris.
- Actus paupertatis spiritus, et actus beatitudinis luctus, sunt in voluntate. vii, 289, n. 18.
- Actus spei est voluntas efficax. vii, 161, n. 3.
- Actus nostri non solum habent rationem dispositionis, sed etiam meriti respectu augmenti gratiae. vii, 441, n. 1.
- Actus remissus charitatis meretur augmentum gratiae, et vitam aeternam. vii, 441, n. 4.
- Actus aliarum virtutum a charitate imperati merentur augmentum gratiae, et charitatis. vii, 443, n. 7.
- Actus aliarum virtutum a charitate primo, et per se, et ex substantia operis non merentur premium accidentale. vii, 444, n. 40.
- Actus virtutis moralis, si est excellentior, vel majoris difficultatis, per se loquendo

indiget a perfectiori charitate imperari. vii, 440, n. 10.

Actus inæqualium virtutum moralium, si ab æquali charitate imperentur, merentur æquale præmium essenziale, inæquale tamen erit præmium accidentale. vii, 258, n. 17.

Actus diuturnior per se loquendo plus meretur quam brevior. vii, 445, n. 13.

Actus immanens liber potest desinere in eodem instanti in quo producitur. vii, 445, n. 13.

Actus charitatis in patria, qui est dispositio ad augmentum charitatis quod merebantur actus remissi viæ, antecedit lumen gloriæ in genere causæ materialis, et procedit ab illo in genere causæ efficientis. vii, 454, n. 15 et 16.

Actus qui pendet a duplici potentia, mota, et movente, pertinet substantialiter ad illam potentiam in qua consummatur. vii, 745, n. 13.

Actus unius potentiæ potest elici a virtute existente in alia potentia. vii, 595, n. 8.

Actus unius potentiæ quo aliam imperat, est virtualiter transiens. vii, 671, n. 1.

Actus bonus ex genere, seu ex objecto potest, reddi malus ex circumstantia prava. vii, 767, n. 23.

Unus actus improprie est causa alterius. vii, 366, n. 7.

Actus pure internus, verbi gratia delectatio circa uxoratam, etiam si non intendatur in re exerceri, non potest præscindere a circumstantiis. vii, 624, n. 8.

Esse aliquem actum propter Deum stat dupliciter. vii, 633, n. 44.

Omnes actus virtutum referuntur ad Deum tamquam ad finem ultimum. vii, 633, n. 44.

Ut actus moralis bonus accipiat speciem, debet bonitas objecti esse propter se amata. vii, 633, n. 60.

Actus exterior non addit novam bonitatem, aut meritum ad bonitatem et meritum actus interioris. vii, 447, n. 18.

Actus credendi, vide fides.

De illo datur præceptum. vii, 101, n. 2.

Actus religionis, vide religio.

Actus devotionis est præcipuus inter actus religionis, et post illum oratio. vii, 760, n. 5.

Non omnis actus virtutis est materia voti, sed ille dumtaxat, qui non est impeditivus perfectionis, vide votum. vii,

Actus voluntatis, vide voluntas.

Actus potest esse liber, et necessarius. viii, 571, n. 21.

Ut attingat objectum infinitum, non exigit infinitatem simpliciter. viii, 18, n. 38.

Actus procedens a gratia, et charitate placet Deo tantum quantum ei displicuit peccatum in ratione mali moralis, non vero in ratione injuriæ, et offensæ. viii, 28, n. 67.

Ab eisdem principiis a quibus habet esse sortitur valorem. viii, 54, n. 9.

Secundum ordinem transcendentalem intrinsece dependet a principiis extrinsecis. viii, 54, n. 9.

Quilibet actus virtuosus in subjecto grato est meritorius, etiamsi non sit reflexivus supra personam. viii, 63, n. 43.

Actus humanæ voluntatis pertinet ad ordinem intentionis, et executionis. viii, 91, n. 5.

Omnes actus voluntatis comprehenduntur sub triplici ordine. viii, 92, n. 9.

ADAM.

Utrum corpus Adami formatum fuerit in dispositione perfecta, vide homo.

Adam fuit creatus cum una costa amplius quam cæteri homines, quod non erat monstruosum, quia fuit productus ut principium totius generis humani. ii, 691, n. 14.

Num animalia per imaginariam visionem, an per realem præsentiam fuerint adducta ad Adam, ut ea suis nominibus propriis vocaret. ii, 768, n. 24.

Adam nominavit omnia animalia nominibus propriis, ante formationem Evæ. ii, 371, n. 6.

Sopor missus in Adam duravit per aliquot horas. i, 496, n. 10.

An translatio Adami in paradysum facta fuerit ministerio Angelorum. i, 496, n. 10.

Adam extra paradysum formatus est, et Eva in paradiso. ii, 772, n. 31.

Quo in loco determinate fuerit factus Adam non constat. ii, 772, n. 31.

Statim atque Adam fuit translatus in paradysum, factum fuit illi præceptum de non comedendo fructu vetito. ii, 775, n. 36.

Expergefactus Adam locutus est ad Evam, eamque accepit in conjugem, et Deus dedit benedictionem ad crescendum et multiplicandum, eisque assignavit in escam omnem herbam et fructum. Et Adam intinavit Evæ præceptum divinum de ligno vetito. ii, 776, n. 37.

An peccaverit Adam eodem sexto die quo formatus est. ii, 776, n. 38.

Adam et Eva virgines de paradiso exierunt. ii, 778, n. 40.

Adam cecidit a statu naturæ integræ, cum

non fuerit præventus speciali auxilio ad vincendam tentationem contra supernaturalia. vi, 751, n. 15.

Adam habuit fidem Christi præcise ut consummatoris gloriæ. viii, 269, n. 35.

Adam fuit justificatus ex fide Christi venturi. viii, 118, n. 29.

Etsi Adam non amiserit fidem peccando nobis, tamen eam sibi amisit. viii, 601, n. 12.

ADEPTIO.

Adeptio, vide assecutio, beatitudo, comprehensio et visio.

ADJECTIVE.

Adjective prædicari, vide attributa Dei.

ADMIRATIO.

Admiratio est causa per accidens delectationis et quomodo. vi, 214, n. 10, vide actio, benefacio, memoria, motio, motus, similitudo, spes et tristitia.

Admiratio est species timoris quando timor est de magnitudine mali, cujus causa ignoratur. vi, 226, n. 2, vide timor.

ADOPTIO.

Est actio humana per quam adoptatus transit in potestatem adoptantis, et acquirit jus ad ejus hæreditatem ex ipsius benevolentia. viii, 606, n. 1.

ADOPTIVUS.

Patris antiqui vere fuere filii adoptivi. viii, 607, n. 7.

Tres conditiones exiguntur ad adoptionem. viii, 606, n. 1.

ADORATIO.

Adoratione dulci colitur Persona divina quando pro motivo actus sumitur aliquid creatum. vii, 662, n. 23.

ADULTERIUM.

Adulterium quo sensu sit privatum rectitudine debita, et quo non. v, 733, n. 23, vide actus malus, infidelitas et odium Dei.

Adulterium est contra virtutem castitatis directe, sed quatenus participat aliquid de injustitia, accipit determinatam speciem luxuriæ. vi, 425, n. 30.

ADVOCATUS.

Advocatus quomodo debeat patrocinari tam in civilibus causis quam in criminalibus. vi, 183, n. 25.

ÆGRITUDO.

Ægritudo nihil retinet de sanitate. v, 738, n. 36.

ÆGYPTIUS.

Ægyptii alebant in honorem Serapidis bovem deliciis affluentibus. vii, 960, n. 4.

Ægyptiorum superstitio in colendo et alendo bove in honorem Serapidis. vii, 961, n. 5.

Ægyptii jam Serapidis festa celebrabant quo tempore domus Jacob exiit de populo barbaro. vii, 962, n. 7.

ÆQUALIS.

Filius quidem est realiter æqualis Patri, secundum convenientiam et communicationem adæquatæ formæ, non autem secundum realem respicientiam. iv, 439, n. 18.

ÆQUALITAS.

Æqualitas Filii cum Patre unde probetur. iv, 308, n. 23.

Illa æqualitas fundatur in indemnitate naturæ. iv, 74, n. 15.